

Ko Hono Fakavave'i e Ngāue 'o e Fakamo'uí

Fakalaululoto ki he ngaahi fehu'i ko 'eni 'i he'ene fehokotaki mo e ngaahi 'elia 'e nima 'oku nau hoko ko e kongā 'o e ngāue 'o e fakamo'uí:

- 'E lava fēfē 'etau feinga he 'elia ko 'eni 'o e ngāue 'a e 'Otuá ke 'omi e nīhi kehé ke nau ofi ange ki he ngaahi tāpuaki 'o e fakamo'uí?
- Ko e hā ha ngaahi 'a'usia mo ha ngaahi tāpuaki kuó ke ma'u 'i ho'ó kau atu ki he 'elia ko 'eni 'o e ngāue 'a e 'Eikí ki he fakamo'uí?
- Ko e hā te ke lava 'o fai, neongo pe ko e hā ho uui'i lolotonga 'i he Siasí, ke tokoni 'i he 'elia ko 'eni 'o e ngāue 'a e 'Eikí ki he fakamo'uí?

Ngāue Fakafaifekau 'a e Mēmipá

Nā'e ako'i 'e 'Eletā Nila L. 'Enitaseni 'o e Kōlomu 'o e Kau 'Apose-tolo 'e Toko Hongofulu Mā Uá 'o pehē:

"'E kāinga 'i hono ue'i 'e he 'Eikí ha kau faifekau tokolahi ange ke nau ngāue, 'oku Ne toe faka'aaki e 'atama'i mo fakaava e loto 'o ha kakai lelei mo faitotonu tokolahi ange ke nau tali 'Ene kau faifekau. 'Oku mou 'osi maheni mo kinautolu pe te ke toki maheni mo kinautolu. 'Oku nau 'i homou fāmilí pea nofo 'i homou feitu'u. 'Oku

nau fakalaka hake 'iate koe he halá, tangutu 'i ho tafa'aki he 'apiakó, 'oku mou fetu'utaki he 'Initanetí. 'Okú ke kau he kongā mahu'inga 'o e mana ko 'eni 'oku hokó.

"Kapau 'oku 'ikai ko ha faifekau taimi kakato koe 'oku 'i ai hao pine faifekau 'e fakapipiki 'i ho koté, ko e taimi 'eni ke tohi'i ia 'i ho lotó—pea tohi'i 'o hangē ko e lau 'a Paulá 'oku 'ikai tohi 'aki 'a e vaitohi, ka ko e Laumālie 'o e 'Otuá mo'uí [2 Kolinitó 3:3]. . . . 'Oku 'i ai hotau tufakanga ke tokoni ki he mana ko 'eni'" ("Ko ha Mana," *Ensign* pe *Liahona*, Mē 2013, 78).

Pukepuke 'o e Papi Uluí

Nā'e pehē 'e 'Eletā M. Lāsolo Pālati 'o e Kōlomu 'o e Kau 'Apose-tolo 'e Toko Hongofulu Mā Uá:

"Kuo pau ke tau fai e me'a kotoa pē te tau lavá ke fakapapau'i 'oku fai e fakafeohi ki he kau mēmipa kotoa pē 'o e Siasí pea fiefia 'i he ngaahi tāpuaki kotoa 'oku ma'u 'i he ongoongoleleí.

"Nā'e fakamanatu mai 'e Palesitini Kōtoni B.

Hingikeli hotau fatongia ke ngāue fakataha mo e 'Eikí 'i hono fakahoko 'Ene palani ma'a e Siasí. Nā'e pehē 'e Palesitini Hingikeli 'i ha fakamafola fakasatelaite:

"Kuo tuku mai 'e he 'Eikí ha fekau kiate kinautolu ke ako'i 'a e ongoongoleleí ki he kakai kotoa pē. 'E fie ma'u ki heni e lelei taha 'a e faifekau kotoa pē—'a e faifekau taimi kakatō mo fakasiteiki. 'E fie ma'u ki ai e ngāue lelei taha mei he pīsope kotoa pē, tokoni pīsope kotoa pē, mo e mēmipa kotoa pē 'o e fakataha alēlea fakauōtí . . .' ('Find the Lambs, Feed the Sheep,' *Ensign*, May 1999, 107). 'E fie ma'u ki ai e ngāue lelei taha 'a e mēmipa kotoa pē" ("Members Are the Key," *Ensign*, Sept. 2000, 10).

Fakamālohia 'o e Kāingalotu Māmālohi

"Ko hotau fatongia [ko ha kāingalotú] ke ngāue faka'utumauku 'i he 'ofa pea tokoni'i e nīhi 'oku tau feohi—'o fakafiemālie'i ha kaungāngāue 'oku faingata'a'ia, fakaafe'i hotau kaungāme'a ki ha papitaiso, tokoni'i ha kaungā-āpi toulekeleka 'i he'ene ngāue 'i tu'a 'i hono 'apí, fakaafe'i ha mēmipa māmālohi ki ha houa ma'umē'atokoni, pe tokoni'i ha kaungā'āpi 'i he'ene ngāue hisitōlia fakafāmilí. Ko ha ngaahi founga fakanaatula mo fakafiefia kotoa 'eni ke fakaafe'i 'aki ha mēmipa māmālohi pe ha nīhi 'oku 'ikai ke tau tui tatau ke tau feohi pea 'e hoko ai mo hono 'omi ki he maama 'o e ongoongoleleí. 'E lava ke hoko 'etau vahevahe mo kinautolu e taimi fakafiefia mo toputapu 'o 'etau mo'uí ko e founga lelei taha ia te tau lava ai 'o "ngāue 'i [he] ngoue vaine [a Sīsū Kalaisi] ki hono fakamo'uí 'o e ngaahi laumālie 'o e tangatá [mo e fefiné]' (T&F 138:56)" ("Ko Hono Fakavave'i e Ngāue 'o e Fakamo'uí," *Liahona*, 'Okatopa 2013, 30).

Ngāue Fakatemipalé mo e Hisitōlia Fakafāmilí

Nā'e ako'i 'e 'Eletā Kuenitini L. Kuki 'o e Kōlomu 'o e Kau 'Apose-tolo 'e Toko Hongofulu Mā Uá 'o pehē:

"Kuo fakahoko 'e he kau taki 'o e Siasí ha ui mahino ki he to'u tangata kei tupu haké ke nau taki 'i he faka'aonga'i 'o e tekinolosi'a ke 'a'usia 'a e laumālie 'o 'Ilaisiā, ke nau fekumi ki he'enua ngaahi kuí, mo fakahoko 'a e ngaahi ouau fakatemipalé ma'anautolu. Ko e kongā lahi 'o e ngāue faingata'a 'i he fakavave'i e ngāue 'o e

fakamo'uí 'i he kakai mo'uí mo e pekiā fakatou'osi, 'e fakahoko ia 'e kimoutolu kakai kei talavou'" ("Ngaahi Aká mo e Vá'a," *Ensign* pe *Liahona*, Mē 2014, 46).

Ako'i 'o e Ongoongoleleí

"Ko e fatongia ke ako'i 'a e ongoongoleleí 'oku 'ikai fakangata-ngata pē ia kia[te] kinautolu 'oku uui'i totonu ke nau hoko ko e kau faiakó. 'I ho'ó hoko ko e mēmipa 'o e Siasí 'o Sīsū Kalaisi 'o e Kau Mā'oni'oni 'i he Ngaahi 'Aho Kimui Ní 'oku ke fatongia 'aki ai ke ako'i 'a e ongoongoleleí. 'I ho'ómou hoko ko e mātú'a, foha, 'ofefine, husepāniti, uaifi, tokoua, tuofefine, taki faka-Siasí, faiako 'i loki ako, faiako faka'api, faiako 'a'ahi, kaungāngāue, kaungā-āpi, pe maheni, 'oku mou ma'u ai ha ngaahi faingamālie ke faiakó. 'E 'i ai ha ngaahi taimi te ke lava ai ke faiako tau'atāina mo fakahangatonu 'aki e ngaahi me'a 'okú ke lea 'aki mo ho'ó fakamo'oni. Pea te ke faiako ma'u pē 'i he faifa'itaki'anga'" (*Oku 'ikai ha Ui 'e Mahu'inga Ange 'i he Faiakó: Ko ha Ma'u'anga Faka-hinohino ki hono Ako'i 'o e Ongoongoleleí* [1999], 4).

